

List biskupa k listopadovým svátkům Všech svatých a Památky zesnulých

Ježíš řekl: „V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo.“

Jan 14,2

Sestry a bratři, opět se ocitáme v čase, kdy si připomínáme naše drahé zemřelé. Nejsme imunní a tak se nás přirozeně dotýkají odchody blízkých z tohoto světa i vědomí konečnosti lidské existence.

Toto období nám každoročně přijde podobné. Spousta návštěvníků hřbitovů, pěkná výzdoba – svíce, květiny, věnce. Auta lemují vozovky všech tříd, protože někteří chtějí stihnout opravdu všechny hroby, všechny urnové háje, kde mají co dělat - a kdy je vhodnější příležitost než nyní? Hřbitovy mají prodlouženou otevírací dobu.

I kdybychom o smrti nehovořili, nebo se jí snažili vytěsnit na okraj naší pozornosti a zájmu, stejně se vždycky nějakým způsobem připomene. Většina spoluobčanů se spíše věnuje vzpomínce, než že by jim tyto dny sloužily jako vyznání víry v *Ježíše Krista, Syna Božího, Světlo ze Světla, Život ze Života, jenž od Otce přišel, životem svým zlo světa i smrti naši přemohl, aby nám získal království Boží věčné*. V žádném případě však nemůžeme bagatelizovat úsilí vynakládané k výzdobě hrobů. Lidé tím ještě mohou chtít vědomě či podvědomě něco „sdělit“, dopovědět ze svého nitra, co mělo být vyřčeno, ale z nejrůznějších důvodů k tomu za života svých blízkých nenašli čas či ochotu. Jde o autentický projev úcty a lásky.

V Bibli se hovoří o smrti také, celé poselství však nevyznívá smutně ani tragicky. Písmo nás nabádá, abychom na ni byli připraveni. Jak ale taková připravenost má vypadat konkrétně, může být veliká otázka. Celý život může být pojímán jako cesta ke smrti. Pamatuj na to, že zemřeš! Zní to dost pesimisticky, takové putování by bylo velmi smutné a naštěstí víme, že život přináší spoustu úžasných nabídek, zážitků, pocitů štěstí a naplnění, že těžko můžeme jen sklesle myslet na dny poslední.

Na druhou stranu neexistuje příslovečná lehkost bytí, kdy by si člověk jen tak bezstarostně proplouval a házel věci za hlavu. Určitá tíže či zátěž jsou vlastně přirozené a taky potřebné, aby se naše lodky nezmítaly ve víru událostí a dnů, podle toho, kdy a kam zavane vítr. Ani však nemohou být přetížené, aby nešly ke dnu. Určitý ponor je prostě potřebný, zakotvení velice důležité. Ať jde o rodinu, pokrevní či církevní, nebo přátele, kamarády, sousedy, popř. smysluplnou práci, koníčky atd. Zažíváme společně dobré i zlé, co žití přináší, tito blízcí nám pomáhají, můžeme se na ně spolehnout, v těžkých chvílích máme oporu. Jednou z těch nejtěžších zkoušek je vyrovnání se se smrtí blízkého člověka i s vědomím vlastní konečnosti.

Možná jste viděli pěkný film Griffin a Phoenixová. Je o milencích nevléčitelně nemocných. Ona má leukémii, on rakovinu plic. Oběma zbývá asi rok života. Snaží se na to zapomenout a život si zařídí jako neustálý karneval radosti, zábavy, hry. Své nemoci se smějí a snaží se žít jako ostatní, i když občas propadají smutku. Protože je nemoc stále s nimi, nedá se zahnat. Ona umírá první. Slabost tohoto postoje se pak projeví ve chvíli, kdy on, Griffin, po jednom z dalších záchvatů bolesti bere do rukou hever a ve vzteku a bezmocnosti rozbíjí všechna auta, co mu přijdou pod ruku... Tím film končí. Takový postoj se ukazuje jako krátkodechý, byť najít opravdovou lásku není vůbec málo. A Bůh blahoslaví plačící.

Bible nabízí jiný přístup k bolesti a smrti. Člověk utrpení a bolest cítí, nezakrývá je, nepřehlušuje ani prací, ani zábavou. Prostě je přijímá. Nese je v sobě jako jistý úděl. Jde dál s určitou pokorou.

V Janově evangeliu nacházíme slova o tom, že máme připraven v nebi domov. Kristus říká: Já jsem cesta, pravda a život. Naděje, že máme připraven příbytek v nebesích, kde se jednou sejdeme, nám dává naději do tohoto světa a života. Po putování pozemském se vracíme k Bohu, Otci. Právě s tímto vědomím „připraveného místa“ bychom i my měli přijímat trápení a bolesti. Není v tom ani přehnané hrdinství, ani vyhýbání se těžkostem. Po vzoru Kristově máme přijímat vše, co života běh přináší s pokorou a v hluboké důvěře v Boha Stvořitele.

Sestry a bratři, v těchto dnech se snažíme najít vhodná slova pro citlivá a rozechvělá srdce našich bližních. Navzájem se máme povzbuzovat (1 Te 4,18). Smrt nemá poslední slovo. Láska je větší než smrt. Bůh nás miluje a skutečná láska má vždy cenu a ob stojí.

Kéž nás myšlenky na smrtelnost nenaplňují beznadějí. Kéž v nás Bůh vzbuzuje a posiluje víru v Ježíše Krista a vede nás spolu s ním k životu, který nepomíjí!

30. října 2023

Tomáš Chytil